

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1572 usque ad annum 1581

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1772

VD18 90118642

§. 78. Nicolai Sanderi extrema.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67232](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67232)

fit; cum enim ibidem ostenderet, quantum regiam dignitatem revereri oporteret, rem ab ipsis etiam veteris Testamenti historiis repetens demonstrare nititur, quod Judæorum Reges sese religionis negotiis, & Sacerdotii officiis immiscuerint, unde is propugnare audeat, quod Concilia convocandi auctoritas Regibus conveniat, quinimo comminiscitur, quod eorum nonnulli hisce Conciliis præfuerint, ac leges circa Ecclesiasticam disciplinam condere valeant.

Sæcul. XVI.
A. C. 1580.

§. LXXVIII.

Nicolai Sanderi extrema.

Denique postremus Scriptor erat Nicolaus Sanders, seu Sanderus An-
 gulus in Surregiensi Comitatu Viacom-
 ensis Diæcesis natus, qui Oxoniæ lite-
 ris excultus regius Canonici juris Pro-
 fessor in ejusdem Urbis Universitate ju-
 venis adhuc nominabatur, eoque mu-
 nere per aliquot annos defungebatur
 usque ad Elisabethæ regimen: cum ve-
 ro eo tempore Religionem Catholicam
 ex Anglia penitus eliminari cerneret,
 ultroneo sese exilio mulctabat, ut fidei
 suæ libertatem sartam servaret, hinc
 Romam secedens, ibidemque sacro Pres-
 byteratus Ordine insignitus, Doctora-
 tus lauream adeptus est, ac poste-
 rum

Dupin p.
427.
Pitfeus de il-
lust. Angl.
Script.

Sæcul. XVI.
A C. 1580

lum Cardinalem ad Tridentinum Concilium, necnon in Poloniam, aliisque itineribus comitabatur: inde vero reversus Lovanii detinebatur, ut regius Theologiæ Professor esset, atque in eadem urbe suum tractatum in octo libros divisum *de visibili Monarchia Ecclesiæ* elucubravit, typisque edidit: verum Pius V. postquam hoc opus pervolverat, illius Auctorem Romæ detinere, ejusque opera uti constituit: attamen hoc Pontifice paulo post ipsius adventum mortuo Sanderus in Comitibus Augustanis Commendonum convenit, ejusque benevolentia usus est, ibidemque aliquot annis commoratus, atque a Gregorio XIII. Nuntius Apostolicus in Hispaniam decretus, inde in Hiberniam eadem dignitate conspicuus mittebatur. Ibidem post plurimas calamitates, ac miseras extrema paupertate pressus in quadam sylva animam Deo reddidit. Ceterum Pitseus ejusdem Nepos, qui historiam de illustribus Angliæ Scriptoribus concinnabat, hujus Viri obitum ad hunc annum revocat, quamvis alii illius mortem uno, duobus, imo & tribus annis maturius accidisse referant.

Porro Sanderus in suo tractatu *de visibili Ecclesiæ Monarchia* probare aggreditur, quod Ecclesiæ regimen nec democraticum, nec Aristocraticum, sed
mere

Sæcul. XVI.
A.C. 1580.

mere Monarchicum sit, insuper in septimo libro succinctam Ecclesiæ historiam describit, ac Pontificum successionem recenset, eorumque Primatu stabilito de hæresibus mentionem facit, quas ex Sanctorum Patrum testimoniis refellit: in octavo autem libro rationes confutat Protestantium, qui Pontificem esse Antichristum asserere non erubescunt: præterea pro tuenda summi Pontificis auctoritate aliud elucubravit opusculum, cui titulus: *Clavis David*; hoc autem opus in sex libros divisum integra fide Ultramontana complectitur principia, quibus Pontificis auctoritas Conciliis superior dicitur, ac suprema Christi Vicariorum potestas stabilitur: verum præ ceteris acrius impugnabatur ejusdem historia de Schismate Anglicano in tres libros divisa, quam nonnisi post obitum suum typis vulgatam, dum in Hispania Papæ Nuntium agebat, composuerat: quidam etiam Sanderò objectabant, quod hoc opus non ea, quæ Historicum decet, moderatione conscriptum foret, ac ipse nonnunquam gesta de falsitate suspecta retulisset: insuper hic idem Auctor Anglico idiomate posteris reliquit duos tractatus postea latine redditos, quorum primus de sacris Imaginibus, atque alter de sanctissima Eucharistia agit: scripsit etiam I. tra-

Sæcul. XVI. A.C. 1580 ctatum de Sacrificio Missæ. II. commentarium in caput sextum sancti Joannis. III. tractatum de libero hominis arbitrio. IV. Dissertationem de Justificatione contra Altemburgense colloquium. V. opusculum de Primatu Pontificum Anglice, & latine editum. VI. Apologiam excommunicationis in Elisabetham vibratæ. VII. tres sermones Lovanii habitos de Transubstantiatione, Missis privatis, & de celebratione Divini Officii in lingua vulgari. VIII. tres libros contra Helhusium, & adversus quemdam Jesuitam Apostatam. IX. tractatum de Usura in Anglia.

§. LXXIX.

Emanuelis Tremellii interitus.

*Thu. l. 71.
circa finem.
Simon hist.
critiq. du
nouv. Test.*

Inter Scriptores Protestantæ hoc anno vivis ereptos recensetur Emanuel Tremellius Ferrariæ in Italia ex Judæo parente circa annum Domini millesimum quingentesimum decimum natus. Is in juventute sua linguæ hebraicæ studio intentus eximios fecerat progressus: cum vero Lucæ cum Petro Martyre Vermillio, aliisque, qui clam Protestantium sectam profitebantur, arctissimum foveret commercium, unacum illis relicta Italia in Germaniam venit, ac primo Argentinæ sedem fixit, inde autem in Angliam secessit regnante ad-

huc